

ΠΜΣ ΙΦΕΤ

Ακαδημαϊκό Έτος 2016-2017, Εαρινό Εξάμηνο

Σεμινάριο: Οι αξίες της επιστήμης

Διδάσκων: Θόδωρος Αραμπατζής (e-mail: tarabatz@phs.uoa.gr, τηλ. 210-7275524)

Τρίτη, 15:00-18:00, ΑΙΘ. Δ', ΜΙΘΕ

Περιεχόμενο του σεμιναρίου

Σύμφωνα με μια ευρέως αποδεκτή άποψη, η επιστημονική γνώση αφορά γεγονότα και είναι ανεξάρτητη από κάθε είδους αξίες (επιστημικές, ηθικές, κοινωνικές). Στη φιλοσοφία της επιστήμης αυτή η άποψη άρχισε να αμφισβητείται ήδη από τη δεκαετία του 1950. Στις συζητήσεις που ακολούθησαν διερευνήθηκαν οι πολλαπλοί ρόλοι που παίζουν οι αξίες στην επιστημονική πρακτική: στη διαμόρφωση των πεποιθήσεων των επιστημόνων, στην αποτίμηση των πειραματικών αποτελεσμάτων, στην αποτίμηση και επιλογή των επιστημονικών θεωριών, και στην επιστημονική πολιτική.

Στο σεμινάριο θα εξετάσουμε την εξέλιξη αυτών των συζητήσεων, από τη δεκαετία του 1950 έως τις μέρες μας. Τα θέματα στα οποία θα εστιάσουμε είναι τα εξής:

- Με ποιους τρόπους υπεισέρχονται οι αξίες στην επιστήμη;
- Πώς ερμηνεύονται, πώς εφαρμόζονται, και πώς ιεραρχούνται οι αξίες στην επιστημονική πρακτική;
- Το γεγονός ότι υπεισέρχονται αξίες στην επιστήμη υποσκάπτει ή ενισχύει την αντικειμενικότητα της επιστημονικής γνώσης;

Υποχρεώσεις

Κάθε εβδομάδα οι φοιτητές / φοιτήτριες θα παραδίδουν 1-2 σελίδες με τα σχόλια και τις παρατηρήσεις τους στα κείμενα που πρόκειται να συζητηθούν. Στο τέλος του σεμιναρίου οι συμμετέχοντες/ουσες θα γράψουν μία σύντομη εργασία (10-15 σελ.), π.χ., μια κριτική παρουσίαση ενός από τα θέματα που θα έχουν συζητηθεί.

Ενδεικτική βιβλιογραφία

- Doppelt, G. (2007). The value ladenness of science. In H. Kincaid, J. Dupré, & A. Wylie (Eds.), *Value-free science? Ideals and illusions* (pp. 188-217). Oxford: Oxford University Press.
- Douglas, H. (2000). Inductive risk and values in science. *Philosophy of Science*, 67, 559–579.
- Douglas, H. (2009). *Science, Policy, and the Value-Free Ideal*. Pittsburgh: University of Pittsburgh Press.
- Douglas, H. (2013). The value of cognitive values. *Philosophy of Science*, 80, 796–806.
- Dupré, J. (2007). Fact and value. In H. Kincaid, J. Dupré, & A. Wylie (Eds.), *Value-free science? Ideals and illusions* (pp. 21–41). Oxford: Oxford University Press.
- Elliott, K. (2011). Direct and indirect roles for values in science. *Philosophy of Science*, 78, 303–324.
- Frank, P. G. (1954). The variety of reasons for the acceptance of scientific theories. Idem. In *Validation of scientific theories* (pp. 3–17). Boston: Beacon Press.

- Hempel, C. G. (1965). Science and human values. In *Aspects of Scientific Explanation* (pp. 81-96). New York: The Free Press.
- Hudson, R. (2016). Why we should not reject the value-free ideal of science. *Perspectives on Science*, 24, 167-191.
- Jeffrey, R. C. (1956). Valuation and acceptance of scientific hypotheses. *Philosophy of Science*, 22, 237–246.
- Koertge, N. (2000). Science, values, and the value of science. *Philosophy of Science*, 67, S45–S57.
- Kuhn, T. S. (1977). Objectivity, value judgment, and theory choice. In *The Essential Tension* (pp. 320–39). Chicago: University of Chicago Press.
- Lacey, H. (1999). *Is Science Value Free? Values and Scientific Understanding*. New York: Routledge.
- Laudan, L. (1984). *Science and Values*. Berkeley: University of California Press.
- ——— (2004). The epistemic, the cognitive, and the social. In *Science, Values, and Objectivity* (pp. 14-23), ed. P. Machamer and G. Wolters. Pittsburgh: University of Pittsburgh Press.
- Levi, I. (1960). “Must the scientist make value judgments?” *Journal of Philosophy*, 57, 345–57.
- Longino, H. (1990). *Science as Social Knowledge*, Princeton: Princeton University Press.
- Longino, H. (1996). Cognitive and non-cognitive values in science: Rethinking the dichotomy.” In *Feminism, Science, and the Philosophy of Science* (pp. 39-58), ed. L. Hankinson Nelson and J. Nelson. Dordrecht: Kluwer.
- Longino, H. (2002). *The Fate of Knowledge*. Princeton: Princeton University Press.
- McMullin, E. (1976). The fertility of theory and the unit for appraisal in science. In *Essays in Honor of Imre Lakatos* (pp. 395-432) ed. P. Feyerabend et al. Dordrecht: Reidel.
- McMullin, E. (1983). Values in science. In *PSA 1982*, vol. 1 (pp. 3-28), ed. P. D. Asquith and T. Nickles. East Lansing, MI: Philosophy of Science Association.
- Rooney, Phyllis. (1992). On values in science: Is the epistemic/non-epistemic distinction useful? In *PSA 1992*, vol. 2 (pp. 13-22), ed. D. Hull, M. Forbes, and K. Okruhlik. East Lansing, MI: Philosophy of Science Association.
- Rudner, Richard. (1953). The scientist qua scientist makes value-judgements. *Philosophy of Science*, 20, 1–6.
- Steel, D. (2010). Epistemic values and the argument from inductive risk. *Philosophy of Science*, 77, 14–34.